

«ЕКОЛОГІЧНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ»

Викладач (змістові модулі 1 –3): кандидат біологічних наук, доцент *Воронова Наталія Валентинівна*

Кафедра: загальної та прикладної екології і зоології, III корпус, ауд. 212

E-mail: 180270@ukr.net, 180270n@gmail.com

Телефон: (050) 456-53-13

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber, Telegram, WhatsApp

Консультації: особисті – вівторок, з 14:30 до 16:00, III корпус, ауд. 212;
дистанційні – Viber, Telegram

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	101 Екологія доктор філософії						
Статус дисципліни:	вибіркова						
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2022-2023	Рік навчання	2	Тижні	12
Вид контролю:	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle	Курс: Екологічна паразитологія / Аспіранти. (znu.edu.ua)						

1. ОПИС КУРСУ

Курс має на меті забезпечити аспірантів знаннями про екологію паразитів з метою розв'язання питань захисту людини, рослин і тварин від їх впливу. Розкриття основ технічної ентомології, методів створення і вдосконалення культур комах в інтересах людства. Усвідомлення ролі паразитів різних систематичних груп та взаємовідносин «паразит-хазяїн»; їх цикли розвитку; трансмісивні захворювання, які мають природні осередки, значення паразитів у господарстві. Розширення уявлень про роль паразитів екосистемах, умови поширення. Оволодіння методами діагностики пошкодження паразитологічних інвазій. Формування системного уявлення

про вплив екологічних факторів на життєдіяльність та динаміку чисельності паразитів.

Програмні результати навчання	
ПРН1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення
ПРН2	Розуміти основні засади дослідницько-інноваційної діяльності у закладі вищої освіти та основні вимоги, що висуваються до її суб'єктів (аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників); використовувати знання законодавства у сфері освітньої, наукової, інноваційної діяльності, захисту прав інтелектуальної власності.
ПРН3	Володіти технологією написання проєктних заявок на освітні/наукові проєкти, а також методами управління проєктами; розуміти принципи фінансування наукових досліджень та умови участі у міжнародних та вітчизняних проєктах і програмах
ПРН4	Застосовувати правила академічного письма для підготовки наукового звіту, презентації, статті, монографії, дисертації; розуміти особливості підготовки і подання публікацій до видань, що входять до міжнародних наукометричних баз даних
ПРН7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ПРН8	Започаткувати, планувати, проводити та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження, що дає можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання; відповідати за якість проведених досліджень та достовірність їх результатів

ПРН9	Систематизувати та узагальнювати отримані наукові результати, представляти їх у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; забезпечувати захист прав інтелектуальної власності
ПРН10	Ініціювати, розробляти та/або реалізовувати освітні і наукові проекти на національному та міжнародному рівнях; володіти навичками роботи у колективі, забезпечувати його організацію та координацію
ПРН11	Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності
ПРН13	Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН14	Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів
ПРН15	Розуміти морально-етичні норми і стандарти професійної поведінки науковця та викладача; принципи академічної доброчесності та дотримуватися їх у науковій та викладацькій діяльності
ПРН16	Виявляти та вирішувати проблеми, самостійно приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх виконання; здійснювати планування та управління своїм часом; демонструвати ініціативність, лідерство та автономність у професійній та науковій діяльності

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, відеоматеріали, основна та додаткова

література розміщені на платформі Moodle: [Курс: Екологічна паразитологія / Аспіранти. \(znu.edu.ua\)](https://znu.edu.ua)

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Атестація 1.		
Тиждень 1 Лекція 1	Основні поняття паразитоценології.	Лабораторна робота № 1. До лекції 1 (max 5 балів)
Тиждень 2 Лекція 2	Уявлення про інфекцію та інвазію.	Лабораторна робота № 2. До лекції 2 (max 5 балів)
Тиждень 3 Практ. 1	Уявлення про інфекцію та інвазію.	
Атестація 2.		
Тиждень 4 Лекція 3	Учення про імунітет	Лабораторна робота № 3. До лекції 3 (max 5 балів)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 5 Лекція 4	Учення про епізоотичний процес.	<i>Лабораторна робота № 4. До лекції 4 (max 5 балів)</i>
Тиждень 6 Практ. 2	Учення про епізоотичний процес.	<i>Самостійна робота № 1 (max 10 балів)</i>
Атестація 3.		
Тиждень 7 Лекція 5	Паразитизм, його походження і становлення.	<i>Лабораторна робота № 5. До лекції 5 (max 5 балів)</i>
Тиждень 8 Лекція 6	Санітарно-епідеміологічний нагляд за станом довкілля та протиепізоотичні заходи.	<i>Лабораторна робота № 6. До лекції 6 (max 5 балів)</i>
Тиждень 9 Практ. 3	Санітарно-епідеміологічний нагляд за станом довкілля та протиепізоотичні заходи.	
екзамен		<i>20 балів</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

9. Основна:

1. V. Sarabeev, J.A. Balbuena, A. Jarosiewicz, N. Voronova, R.A. Sueiro, J.M. Leiro, M. Ovcharenko, Disentangling the determinants of symbiotic species richness in native and invasive gammarids (Crustacea, Amphipoda) of the Baltic region, International Journal for Parasitology, 2023, ISSN 0020-7519, <https://doi.org/10.1016/j.ijpara.2023.02.006>.
2. Зоологія безхребетних тварин. Лабораторний практикум. За загальною редакцією Воронова Н., Горбань В. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 56 с.

3. Основи паразитології (паразитизм як біологічне явище): навчальний посібник / О.П. Корж, Н.І. Лебедева, Н.В. Воронова, В.В. Горбань. - Суми: Університетська книга, 2009. - 270 с
4. Щербак Г.І., Царичкова О.Б., Вервес Ю.Г. Зоологія безхребетних. Київ : Лебідь. 1996. 325 с. [ЗООЛОГІЯ БЕЗХРЕБЕТНИХ - Г. Й. Щербак - 2008 \(lifelib.info\)](http://lifelib.info)
5. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології. Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. 592 с.
6. Лукашов Д. В. Загальна зоологія безхребетних тварин : курс лекцій для студентів природничо-географічного факультету. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2013. 136 с.

Додаткова:

1. Воронова Н.В. Кровосисні двокрили (Diptera) степового Придніпров'я / Н.В. Воронова, В.В. Горбань, В.І. Павліченко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2008. – 207 с.
2. Медична біологія : нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / В.П. Пішак, Ю.І. Бажора, Ш. Б. Брагін [та ін.] ; за ред.: В.П. Пішака, Ю.І. Бажори. 3-є вид. Вінниця : Нова книга, 2017. 608 с.
3. Основи медичної паразитології. Еволюція. Біосфера : навчально-методичний посібник для студентів - іноземних громадян I курсу медичних факультетів спеціальність "Лікувальна справа" / О.Б. Приходько, А.П. Попович, К.І. Гейченко, Т.І. Ємець, Г.Ю. Малеева. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 159 с.
4. Мельник Л.М., Іванець О.Р., Леснік В.В., Хамар І.С. Практикум із зоології безхребетних. Львів, 2004.
5. Вервес Ю.Г., Балан П.Г. Зоологія. К. : Генеза, 1996. 334 с.
6. Догель В.А. Зоология беспозвоночных. Москва : Высшая школа, 1981. 556 с.
7. Вдовиченко С.М. Одноклітинні тварини. Навчальний посібник. Вінниця, 1998. 81с.
8. Вдовиченко С.М. Підцарство Багатоклітинні (Methazoa). Особливості розмноження і ембріогенезу. Походження. Систематика. Фагоцителоподібні багатоклітинні. Вінниця: ВКП «Ікар-У», 1999. 28 с.
9. Согур Л.М. Зоологія. Курс лекцій. К. : Фітосоціоцентр, 2020. 308 с. .
10. Grzimek's Animal Life Encyclopedia. 2nd ed. Farmington Hills, MI: Gale Group, 2021. Volume 1. Lower Metazoans & Lesser Deuterostomes. 514 p.
11. Janet Moore An Introduction to the Invertebrates. Cambridge University Press, 2006.
12. Lynn Margulis, Michael J. Chapman. Kingdoms & Domains: An Illustrated Guide to the Phyla of Life on Earth. W. H. Freeman and Company, 2019. 267 p.
13. Margulis, Lynn.; Schwartz, Karlene V.; Dolan, Michael. Diversity of Life : The Illustrated Guide to the Five Kingdoms. Jones & Bartlett Publishers, Inc., 2021. 234 p.
14. Joel Cracraft, Michael J. Donoghue Assembling the Tree of Life. Oxford University Press, 2021. 456 p. 5 12. Armand R. Maggenti, Scott L. Gardner Dictionary of Invertebrate Zoology. digitalcommons.unl.edu, 2005. 123 p.

Інформаційні джерела:

1. Diseases That Can Spread Between Animals and People <https://www.cdc.gov/healthypets/diseases/index.html>
2. Tropical Parasitology: Protozoans, Worms, Vectors and Human Diseases. URL: <https://ru.coursera.org/learn/parasitology>

3. Епідемії - динаміка інфекційних захворювань. URL: <https://ru.coursera.org/learn/epidemics>
4. Вступ до курсу Паразитологія. Організація робочого місця. Методи діагностики. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eBWftRYPxDI>
5. Паразитологічний розтин риби. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IHHNOhrAoqI&feature=youtu.be>
5. [Додаток 5 \(univer.kharkov.ua\)](http://univer.kharkov.ua)
6. [Matviichuk_OA_Metodichni_rekomendacii_2017.pdf \(vspu.edu.ua\)](http://vspu.edu.ua)
7. [Зоологія - Школа биологических наук - Университет Квинсленда \(uq.edu.au\)](http://uq.edu.au)
8. [Руководство по зоологии | Зачем изучать зоологию в Университете? | УЦАС \(ucas.com\)](http://ucas.com)
9. [Page not found - FRFRAN](#)
10. [Biology of the Invertebrates \(mheducation.com\)](http://mheducation.com)
11. [Textbook of Zoology: Invertebrates - Thomas Jeffery Parker - Google книги](#)

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять що вимагає опрацювання аспірантом Internet ресурсів, підручників, монографій, періодичних видань тощо. Враховуючи це, кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора!

До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять усі учасники навчального процесу вимикають або переводять мобільні пристрої у режим «без звуку». За умови проведення заняття в онлайн режимі у студентів мікрофони мають бути відключені, а персоналізація учасників конференцій має бути коректною. Включення мікрофону студентом відбувається лише за умови дозволу зробити це від викладача. За порушення правил поведінки на занятті студент може бути видаленим із заняття.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Використання гаджетів дозволяється під час проведення лабораторних занять, якщо цього вимагає навчальний процес (використання навчальної літератури, калькуляторів, довідників у електронному вигляді тощо). У випадку **несанкціонованого використання** будь-яких гаджетів студент може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права отримати максимальну кількість балів при відпрацюванні.

Використання гаджетів **на контрольних заходах** без дозволу викладача заборонено!

Комунікація

Важливим елементом освітнього процесу є робота студента та викладача на базі платформи *Moodle*. Велике прохання до усіх учасників перевірити актуальність власної електронної пошти на своїй персональній сторінці. Це дозволить отримувати оперативну інформацію через опція «Форум новин». *Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.*

Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим для оволодіння необхідними компетентностями, передбаченими програмою дисципліни. Успішне вивчення курсу «Вікова фізіологія та гігієна», можливе лише за умови, належного рівня теоретичної підготовки студента та сумлінної його роботи при опануванні практичними навичками під час проведення лабораторних занять.

Відпрацювання пропущених занять, зі збереженням можливості набору максимальної кількості балів за певний вид роботи, можливе лише за умови поважної причини (підтверджено документально!) відсутності студента на заняттях. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають можливість відвідувати лабораторні заняття з іншими підгрупами або виконувати завдання у системі Moodle, а свій рівень опанування лекційним матеріалом, демонструвати під час проведенні поточних консультацій.

До екзамену допускаються студенти, які набрали не менш ніж **35 балів** за результатами проведення поточного контролю. У випадку, якщо студент отримав

незадовільну оцінку за результатами вивчення дисципліни і не ліквідував заборгованість до початку наступного семестру, до нього може бути застосована процедура **повторного вивчення дисципліни**.

Політика академічної доброчесності

Поточні консультації Воронова Наталія Валентинівна проводить в аудиторії 209 згідно з графіком, затвердженого на кафедрі загальної та прикладної екології і зоології. Спілкування з використанням мобільних каналів зв'язку відбувається тільки в робочий час за умови можливості викладача відповісти на дзвінок або СМС. На електронні листи та звернення відповідь надається викладачем впродовж 3 днів. У випадку проведення онлайн заходів на платформі ZOOM (лекції, консультації) викладач через опцію «Форум новин» платформи *Moodle* запрошує студентів прийняти в ньому участь. До початку вивчення курсу студенти проходять вихідне, а після його закінчення – вихідне опитування, розроблене викладачем в гугл формі. Крім того, після складання курсу студентам рекомендується залишити свій відгук в системі *Moodle* в розділі «Оцінка якості курсу».

Будь-які **конфліктні ситуації**, що виникають під час навчального процесу мають бути урегульовані згідно з чинними законодавчими актами та Положеннями ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також з залученням завідувача кафедри загальної та прикладної екології і зоології, деканату біологічного факультету, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2022-2023 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2022-2023 н. р.

<http://phd.znu.edu.ua/page/edu/1370.ukr.html>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, взаємостосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Борисов К.Б., начальник юридичного відділу).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями

навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення пароля <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>